

Od chaosu k řádu (1450-1635)

Rozklad šógunátu Ašikaga

Sjednocení

Budování systému *bakuhan*

- literatura – 文献
- *Dějiny Japonska*, Reischauer, Craig, s 62-67, 75-92
- *A History of Japan, Second Ed.*, Conrad Totman, s 170-74, 203-25
- *The Making of Modern Japan*, Marius Jansen, s 2-54

1. Rozklad šógunátu Ašikaga

- Nepokoje Kakicu 1441
 - Akamacu Micusuke zavraždil 6. šóguna Jošinoriho
- války Ónin
- Hosokawa vs Jamana

- rozpad koalice elit
- vznik „válčících knížat“
- dominance vazalů – gekokudžó

- nové zárodky moci
 - staré hejtmanské rody (Šimazu, Takeda)
 - schopní vazalové hejtmanů (Móri, Tokugawa)
 - nižší samurajové (Hódžó, Hidejoši)

- absence pevné struktury >
 - důraz na hospodářskou sílu
 - princip kolektivní odpovědnosti občiny
 - jistá ochrana rolníka
- vzestup obchodu a technologický pokrok
- snaha těžit z monopol postavení na trhu + integrovat služby
 - proti monopolům – „noví obchodníci“
 - rozvoj dopravy > sklady; specializované trhy (rybí v Kjótu); diverzifikace finančních operací; mýta; mocné chrámy a svatyně
 - >> potřeba všestranně integrovaného centra > podhradní města
- města

2. Sjednocení Japonska

- přestavba mocenské struktury v rámci vojenské vrstvy
 - obnovení řádu, každému „jeho“ místo v systému
 - široká autonomie za loajalitu
- proces integrace
- zprvu 4 mocné rody > Uesugi; Imagawa; Takeda a Hódžó ...
- ... 3 sjednotitelé

- **Oda Nobunaga 1534-82**
- vazalové Šibů
- bitva u Okehazamy (Imagawa)
- heslo „tenka fubu“
- 1568 do Kjóta
- 1575 porazil Takedu u Nagašina
- sekta Ikkó 1580
- Akeči Micuhide – 1582 Honnódži

- 32 / 66 provincií
- administrativně ...
 - rakuiči rei; (voj.) daně;
 - území pod „přímou správou“;
 - rušení mýt, podpora dopravy; pokusy o revizi katastru

- **Tojotomi Hidejoši 1537-98**
- „udržel“ Nobunagovo dědictví
- budování říše a osobní kariéra (tituly?)
- administrativa
 - důsledná revize katastrů (+ daňový systém)
 - míry, váhy, mince
 - vazalům / knížatům panství dle výnosu
 - 1588 „Hon na meče“
 - mibun (hito barai rei)

 - proti křesťanská politika
- dokončení sjednocení, fakticky obnoven starý pořádek (vojensky)

- **Tokugawa Iejasu 1542-1616**
 - osobní charakter
 - vztahy s Hidejošim
 - Rada pěti generálů (五大老)
 - Išida Micunari
- bitva u Sekigahary 1600
- 1603-05 šógunem
- buduje rodovou i státní moc
- likvidace Tojotomi 1614-15

3. Budování systému bakuhan – 幕藩体制

- institucionálně
 - 1603 šógun > založení bakufu
 - distancování se od dvora
 - dynastie + primogenitura :
 - odstup 1605 Hidetadovi (vs Hidejasu z Fukui)
 - volba Iemicua proti Tadanagovi
- přímá kontrola komunikací, důl. měst, přístavů a dolů
- rodová ekonomická síla
 - 4M koku z přímých držav, 3M koku hatamoto, total 30M
 - celkem asi 1/4 celkového výnosu v zemi

- vůči knížatům
 - konfiskace > 90/214 >> kontrola 4,4M z 20M koku
 - rušení / jmenování knížat
 - od 1604 mapy lén - až za Iemicua dokonalé
 - práce na Edském hradě

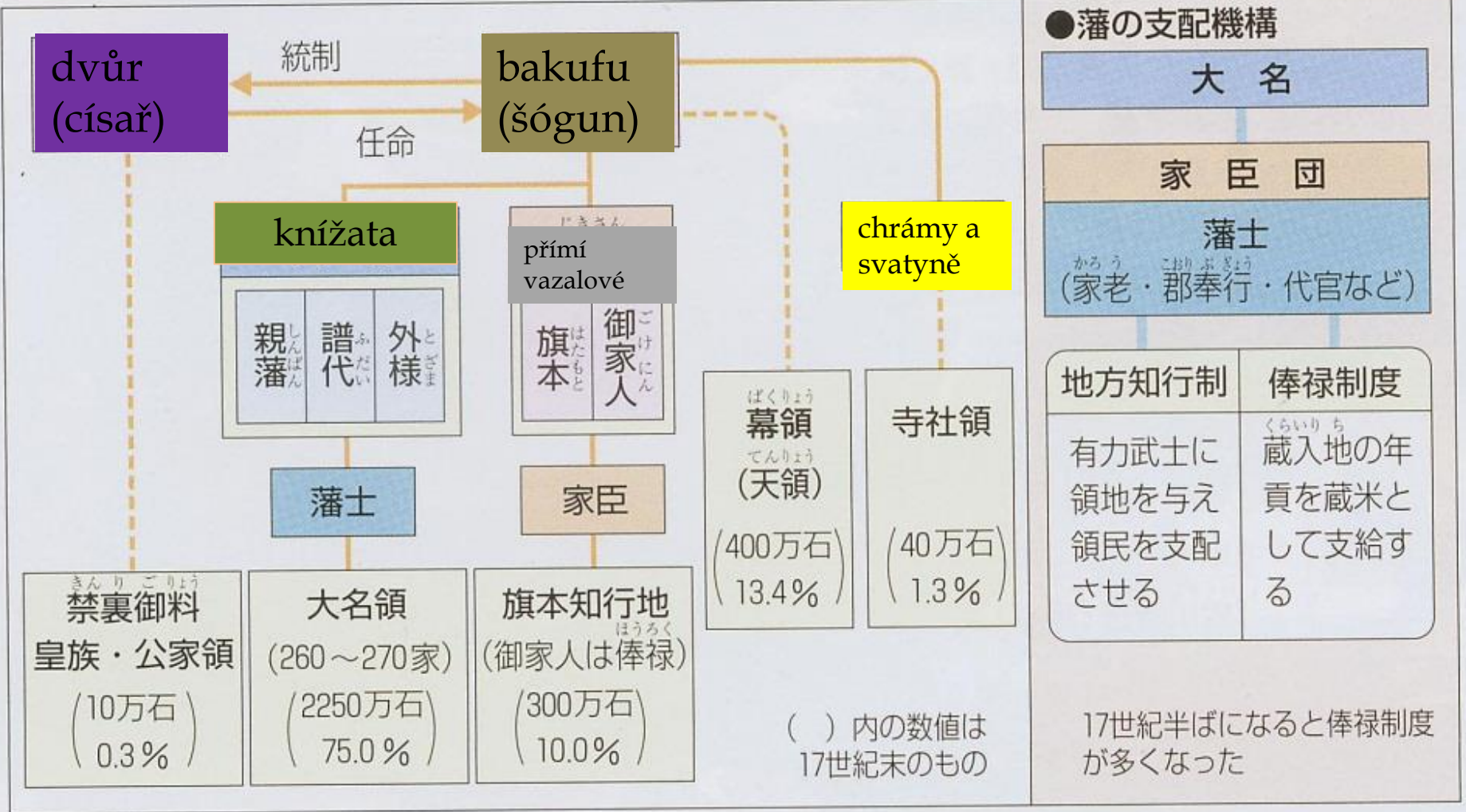
- 1615 - „jedno léno jeden hrad“ 一国一城
- 1615 - *Zákoník vojenské šlechty*

- politika dispozice a stěhování knížat
 - pobočné větve **šinpan**
 - synové Jošinao - Owari; Jorinobu - Kii; Jorifusa - Mito
 - **fudai** - u Sekigahary 37, celkem 145
 - **tozama** - politická periferie
 - tresty: konfiskace, snížení výnosu, nucený přesun

 - hatamoto (5205) a gokenin (17399)

1 幕藩体制の構造

struktura režimu *bakuhan*

2 江戸幕府の職制——譜代大名を重視

 譜代大名より任命,
 旗本より任命
 ※は三奉行

Struktura úřadů

vrchní senior – tairó

vrchní inspektor – ómecuke

městský správce – mači bugjó

senior – ródžú

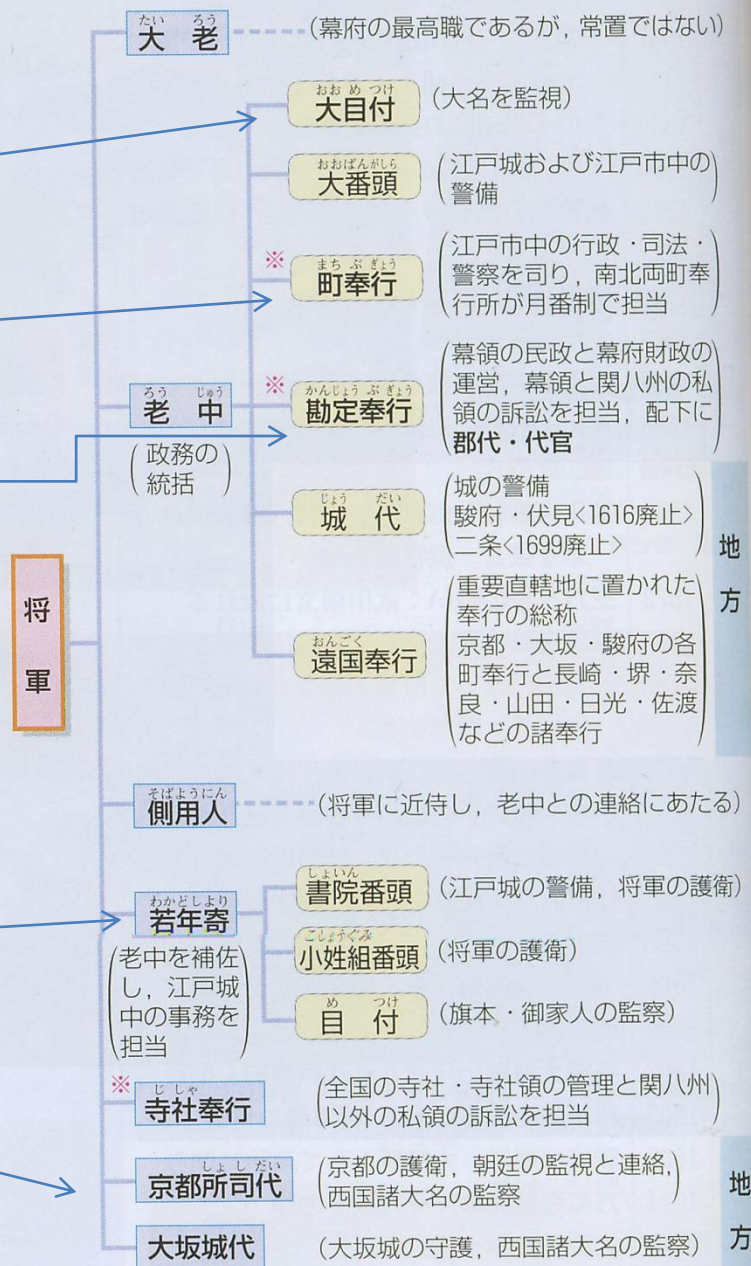
vrchní správce – kandžó bugjó

velký komoří – sobajónin

wakadošijori – mladší senior?

správce chrámů a svatyně

správce Kjóta a Ósaky

地方

地方

- Vztahy s císařským dvorem
- jako vlastník půdy
- 1613 *Zákoník dvorské šlechty*
- 1615 *Zákoník pro císařský dvůr a dvorskou šlechtu*
 - zákaz přímých kontaktů s vojenskou šlechtou
- oficiální cesty císaře neuznány, državy šlechty značně omezeny ...

- Knížectví – han 藩

- v zásadě široká autonomie, pokud „následuje příkladu Eda“
- skutečná „moc“ > výběr daní, ale i pomoc při pohromách

- kategorie

Velikost	koku (v T)	1614	1732
velká	nad 200	26	20
střední	50-200	48	78
malá	pod 50	117	161

- vznik do / po 1580
- samurajové závislí, sestěhováni, urbanizováni, postupná byrokratizace